

Sygn. akt I C 139/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2020 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Łucja Oleksy-Miszczuk
Protokolant:	sekretarz sądowy Wioleta Motyczka

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2020 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa (...) w B.

przeciwko K. K.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanego K. K. na rzecz powoda (...) w B. kwotę 98.178,93 (dziewięćdziesiąt osiem tysięcy sto siedemdziesiąt osiem 93/100) złotych z ograniczeniem odpowiedzialności dłużnika do nieruchomości położonej w R. przy ulicy (...) opisaney w księdze wieczystej Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej (...) w zakresie ujawnionej w tej księdze hipoteki zwykłej;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 22.711,92 (dwadzieścia dwa tysiące siedemset jedenaście 92/100) złotych oraz odsetki umowne naliczane od kwoty 75.467,01 (siedemdziesiąt pięć tysięcy czterysta sześćdziesiąt siedem 01/100) złotych od dnia 31 stycznia 2019 roku w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanego do nieruchomości położonej w R. przy ulicy (...) opisaney w księdze wieczystej Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej (...) i do wysokości hipoteki kaucyjnej ujawnionej w tej księdze tj. do kwoty 49.749,93 (czterdzieści dziewięć tysięcy siedemset czterdzieści dziewięć 93/100) złote ;

3) umarza postępowanie w zakresie żądania kwoty 15.615,44 (piętnaście tysięcy sześćset piętnaście 44/100) złotych;

4) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 11.830,80 (jedenaście tysięcy osiemset trzydzieści 80/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

5) przyznaje r. pr. M. S. kwotę 2.656,80 (dwa tysiące sześćset pięćdziesiąt sześć 80/100) złotych, w tym należny podatek VAT, tytułem wynagrodzenia za sprawowanie funkcji kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego.

SSO Łucja Oleksy-Miszczuk

Sygnatura akt I C 139/19

UZASADNIENIE

Powód (...) wniósł o zasądzenie od pozwanego K. K. kwoty 75.467,01 zł tytułem oraz kwoty 38.276,22 zł tytułem odsetek umownych naliczanych za okres od 27-05-2014 r. do 8-10-2014 r. (w wysokości 16 % w stosunku rocznym), od 9-10-2014 r. do 04-03-2015 r. w wysokości 12 % w stosunku rocznym i od 5-03-2015 r. do 30-01-2019 r. w wysokości 10 % w stosunku rocznym, kwoty 51,14 zł tytułem kosztów bankowych oraz dalszych odsetek umownych naliczanych od kwoty 75.467,01 zł od dnia 31 stycznia 2019 roku w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanego do wysokości hipoteki zwykłej i kaucyjnej ustanowionych na nieruchomości położonej w R. przy ul. (...) (pismo powoda k. 105). Uzasadniając powództwo podniósł, iż zawarł z S. K. umowę pożyczki o numerze (...) z dnia 7 lutego 2011 roku, na mocy której udzielił kredytu hipotecznego, którego prawnym zabezpieczeniem była hipoteka zwykła w wysokości 82.901,44 zł oraz hipoteka kaucyjna do wysokości 49.740,93 zł - na zabezpieczenie odsetek, opłat i kosztów, a ustanowiona na nieruchomości lokalowej położonej w R. przy ul. (...) dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej, V Wydział Ksiąg Wieczystych księga wieczysta KW nr (...). Wobec niewywiązania się ze zobowiązania przez kredytobiorcę - S. K. wypowiedział umowę kredytu i wezwał ją do zapłaty. Po bezskutecznym wezwaniu wystawił wyciąg z ksiąg bankowych, stwierdzający zadłużenie na żadaną kwotę, a następnie - po uzyskaniu tytułu wykonawczego - skierował wierzytelność z umowy do egzekucji. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone na skutek śmierci kredytobiorcy. Postanowieniem z dnia 15 maja 2018 roku K. K. na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabył spadek po zmarłej S. K..

Pozwany reprezentowany w sprawie przez kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu wniósł o oddalenie powództwa kwestionując roszczenie objęte żądaniem pozwu co do wysokości, niewłaściwego określenia wartości przedmiotu sporu (odsetki skapitalizowane winny zostać doliczone do świadczenia głównego i stanowić łączną wartość przedmiotu sporu) oraz podniósł, iż roszczenie objęte pozwem uległo przedawnieniu gdyż roszczenia z umowy kredytu przedawniają się z upływem trzyletniego terminu, który jest liczony od dnia wymagalności roszczenia czyli w niniejszej sprawie od dnia 19 grudnia 2012 roku, natomiast pozew został wniesiony w dniu 5 lutego 2019 roku. Zatem trzyletni okres przedawnienia (w przypadku roszczeń z umowy kredytu) upłynął 19 grudnia 2015 r.

W piśmie z dnia 28 lutego 2019 roku powód cofnął pozew w części dotyczącej kwoty odsetek umownych za okres od 27-05-2014 r. do 30-01-2016 r. w kwocie 15.615,44 zł.

Sąd ustalił:

W dniu 7 lutego 2011 roku powód zawarł z S. K. jako kredytobiorcą umowę o (...) nr (...) - (...), na mocy której udzielił kredytobiorcy - S. K. kredytu hipotecznego w kwocie 82.901,55 zł. Kredytobiorca zobowiązał się dokonywać spłaty rat w terminach, kwotach i na rachunek wskazany w umowie. Prawnym zabezpieczeniem spłaty kredytu była wskazana w § 6 ust. 1 pkt 1 umowy kredytu hipoteka zwykła w wysokości 82.901,44 zł oraz hipoteka kaucyjna do wysokości 49.740,93 zł - na zabezpieczenie odsetek, opłat i kosztów, a ustanowiona na nieruchomości lokalowej położonej w R. przy ul. (...) dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej, V Wydział Ksiąg Wieczystych księga wieczysta KW nr (...). (umowa k. 24, wydruk z KW k. 29).

W związku z tym, że kredytobiorca nie dotrzymał umownych warunków spłaty kredytu powód wypowiedział umowę pismem z dnia 5 listopada 2012 roku wzywając kredytobiorcę do zapłaty do dnia 18 grudnia 2012 roku (wypowiedzenie umowy i dowód doręczenia k. 36-37).

W dniu 4 kwietnia 2013 roku powód wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko kredytobiorcy S. K., który został postanowieniem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej, Wydział I Cywilny z dnia 20 maja 2013 roku zaopatrzony w klauzulę wykonalności (odpis postanowienia i tytułu k. 38-39). Dalej powód wszczął postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika (...), (...). Postępowanie to zostało umorzone (postanowienie z dnia 16 października 2017 r.) z mocy prawa, albowiem S. K. (kredytobiorca) zmarła (postanowienie komornika k. 40).

Na podstawie art. 992 kc prawa i obowiązki zmarłej S. K. przeszły na jej spadkobiercę - postanowieniem z dnia 15 maja 2018 roku Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej stwierdził, że spadek po zmarłej kredytobiorczyni w dniu 26 marca 2015

roku, na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabył jej syn K. K., w tym nieruchomości lokalową położoną w R. przy ul. (...) dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej, V Wydział Ksiąg Wieczystych księga wieczysta (...) (odpis postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku k. 41).

Z uwagi na to, iż pozwany K. K. ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe pismem z dnia 2 października 2019 roku powód wezwał go do zapłaty. Z powodu braku reakcji ze strony pozwanego powód wniósł o zasądzenie kwoty objętej pozwem (wezwanie do zapłaty k. 43).

Na dzień 31 stycznia 2019r. zadłużenie z tytułu należności głównej (kapitału kredytu) wynosiło 75.467,01 zł, zaś odsetki umowne karne naliczone za okres od 27 maja 2014 do 30 stycznia 2019 roku wynosiły 38.276, 22 zł, z czego odsetki za okres od 27 maja 2014 do 30 stycznia 2016r. (tj. w części w jakiej powództwo cofnięto pismem z dnia 28 lutego 2019r.) to 15.615,44 zł. Koszty obsługi umowy obejmowały kwotę 51,14 zł (wyciąg z ksiąg bankowych k. 23).

Powyższe ustalenia faktyczne poczyniono na podstawie dokumentów złożonych do akt przez stronę powodową dopuszczonych jako dowody na podstawie art. 243² kpc. Ich prawdziwość oraz autentyczność nie została w sposób skuteczny zakwestionowana przez stronę pozwaną i nie wzbudziła również wątpliwości Sądu. Z tego względu przeprowadzone postępowanie dowodowe Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozpoznania sprawy

Sąd zważył, co następuje:

Sąd uznał, że powództwo jest zasadne. Powód wykazał, że przysługuje mu wobec pozwanego wierzytelność w żądanej wysokości oraz że pozwany odpowiada jako dłużnik rzeczowy.

Zgodnie z art. 65 ust.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka).

Powód dochodzi należności wskazanej w pozwie od pozwanego jako dłużnika rzeczowego, a roszczenia swoje wywodzi z hipoteki zwykłej i hipoteki kaucyjnej ustanowionej na nieruchomości lokalowej opisanej w księdze wieczystej (...), która to nieruchomość na skutek spadkobrania, jest aktualnie własnością pozwanego. Hipoteki ustanowione zostały celem zabezpieczenia roszczeń wynikających z umowy zawartej przez powoda ze S. K.. Dochodzone roszczenie mieści się w granicach określonych wysokością ujawnionych w księdze wieczystej hipotek – co do roszczenia głównego hipoteki zwykłej, zaś co do świadczeń ubocznych hipoteki kaucyjnej. W myśl art. 74 u.k.w.h. wierzyciel hipoteczny może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości obciążonej hipoteką, bez względu na ograniczenie odpowiedzialności dłużnika wynikające z prawa spadkowego.

Nietrafny jest podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia, albowiem zgodnie z art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczeń o świadczenia uboczne (w pierwotnym brzmieniu tej regulacji o odsetki). Przepis ten ma charakter szczególny i wbrew wywodom strony pozwanej przesądza, iż przedawnienie roszczeń wobec dłużnika osobistego nie ma znaczenia dla istnienia roszczeń hipotecznych w zakresie wierzytelności głównych zabezpieczanych hipoteką zwykłą. Przedawnienie roszczenia w stosunku do dłużnika osobistego również o odsetki za opóźnienie, zabezpieczone hipoteką kaucyjną, nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Artykuł 104 u.k.w.h., sprzed uchylenia ustawą z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 131, poz. 1075), który ma zastosowanie w niniejszej sprawie jako przepis szczególny odnoszący się do hipoteki kaucyjnej, wyłączał w tym zakresie zastosowanie art. 77 zd. 2 u.k.w.h., w wersji sprzed tej nowelizacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2018 r., sygn. V CSK 559/17). Zauważyć też należy, że powód cofnął powództwo w części obejmującej żądanie odsetek karnych za okres wcześniejszy niż trzy lata od daty wniesienia pozwu.

Powód wykazał – zgodnie z art. 6 k.c. - roszczenie zarówno co do zasady, jak i wysokości. Z kolei strona pozwana nie przedłożyła żadnych dowodów mogących zaprzeczyć prawdziwości podnoszonych przez powódkę twierdzeń.

Zgodnie z art. 319 k.p.c. który stanowi, że jeżeli pozwany ponosi odpowiedzialność z określonych przedmiotów majątkowych albo do wysokości ich wartości, sąd może, nie wymieniając tych przedmiotów ani ich wartości, uwzględnić powództwo zastrzegając pozwanemu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności.

W tych okolicznościach w oparciu o przepisy art. 69 ust. 1 i 75 ust. 1 ustawy Prawo bankowe oraz art. 319 k.p.c. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę objętą żądaniem pozwu, ograniczając odpowiedzialność pozwanego do wskazanej w sentencji nieruchomości.

W ograniczonej części żądania pozwu odnośnie części odsetek postępowanie umorzono na zasadzie art.355 kpc.

Powyższe okoliczności uzasadniały uwzględnienie powództwa. O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. Na zasądzone koszty złożyły się opłata od pozwu, koszty zastępstwa procesowego strony powodowej oraz zaliczkowane przez powoda koszty ustanowienia kurateli dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego.

O wynagrodzeniu kuratora orzeczono w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dal strony w sprawie cywilnej.

SSO Łucja Oleksy-Miszczyk